

IV ROK MATEMATYKI
Matematyka ubezpieczeniowa- lista 7.

1. Rozważmy ogólny schemat ubezpieczenia bezterminowego dla (x), przez b_t oznaczamy kwotę wypłaty, jeśli śmierć nastąpi w wieku $x+t$, przez π_t oznaczamy intensywność składki (płatnej w sposób ciągły) w chwili t .

Wykaż, że rezerwa ${}_t\bar{V}$ spełnia następujące równanie (tzw. równanie różniczkowe Thiele'go): $\frac{d_t\bar{V}}{dt} + (b_t - t\bar{V})\mu_{x+t} = \pi_t + \delta_t\bar{V}$.

2. Wykaż, że dla $0 < t \leq m$ zachodzą równości:

$$\begin{aligned} \text{a)} \quad & \bar{P}(\bar{A}_{x:\overline{m+n}|}) = \bar{P}(\bar{A}_{x^1:\overline{m}|}) + \bar{P}_{x:\overline{m}|} \cdot {}_m\bar{V}(\bar{A}_{x:\overline{m+n}|}), \\ \text{b)} \quad & {}_t\bar{V}(\bar{A}_{x:\overline{m+n}|}) = {}_t\bar{V}(\bar{A}_{x^1:\overline{m}|}) + {}_t\bar{V}_{x:\overline{m}|} \cdot {}_m\bar{V}(\bar{A}_{x:\overline{m+n}|}) \end{aligned}$$

3. Rozpatrujemy ciągły model bezterminowego ubezpieczenia na życie ze składką płatną przez cały okres ubezpieczenia ze stałą intensywnością. Kupujący polisę w wieku (50) pochodzą z populacji de Moivre'a z $\omega = 100$. Wyznacz moment, w którym rezerwa liczona na jedną polisę wystawioną osiągnie wartość maksymalną. Przyjmij, że $\delta = 0,02$.

4. Wykaż, że dla $0 < k \leq m$ zachodzi:

$${}_kV_{x:\overline{m+n}|} = {}_kV_{x^1:\overline{m}|} + {}_kV_{x:\overline{m}|} \cdot {}_mV_{x:\overline{m+n}|}$$

5. Wykaż, że dla $h < n-j$ zachodzi: ${}_jV_{x:\overline{n}|} = A_{x+j^1:\overline{h}|} - P_{x:\overline{n}|} \ddot{a}_{x+j:\overline{h}|} + {}_hE_{x+j} \cdot {}_{j+h}V_{x:\overline{n}|}$. Stąd kładąc $j = 0$, wyprowadź formułę retrospektywną na rezerwę składek: ${}_hV_{x:\overline{n}|} = P_{x:\overline{n}|} \ddot{s}_{x:\overline{h}|} - {}_h k_x$, gdzie ${}_h k_x = \frac{A_{x^1:\overline{n}|}}{{}_hE_x}$.

6. Pokazać, że w ubezpieczeniu na wypadek śmierci (bezterminowym) na sumę jednostkową, płatnym na koniec roku śmierci rezerwa po k-latach spełnia równanie: ${}_kV_x = \sum_{h=0}^{k-1} \frac{P_x - vq_{x+h}}{k-h} E_{x+h}$.

7. Przy założeniu jednostajnej umieralności w ciągu roku (o ile to konieczne), wyraż w języku funkcji komutacyjnych następujące rezerwy (dla $k < h$): ${}_kV_x$, ${}_kV_{(m|\bar{A})_x}$, ${}_kV^{(m)}(\bar{A}_{x:\overline{n}|})$, ${}_kV^{(m)}_{x:\overline{n}|}$.

8. Dla ubezpieczenia płatnego w chwili śmierci z rosnącą (w sposób ciągły) sumą ubezpieczenia i składką roczną płatną z góry wykaż, że rezerwa ${}_tV((\bar{I}\bar{A})_x)$ spełnia równanie:

$${}_tV((\bar{I}\bar{A})_x) + (\bar{I}\bar{A})_x \frac{1 - A_{x+t}}{1 - A_x} = (\bar{I}\bar{A})_{x+t} + {}_t\bar{A}_{x+t}.$$

9. W oparciu o tablice funkcji komutacyjnych ($i = 6\%$) oblicz rezerwy składek: ${}_{10}V_{35:10} V_{35^1:\overline{30}|} \cdot {}_{10}V_{35:\overline{30}|}$.

10. Oblicz wartość składki $P_{x^1:\overline{n}|}$, jeśli wiadomo, że: $P_x = 0.024$, ${}_nV_x = 0.08$, $P_{x:\overline{n}|^1} = 0.2$.

11. Oblicz ${}_{10}V_{45}$ o ile wiadomo, że ${}_{10}V_{35} = 0.15$ oraz ${}_{20}V_{35} = 0.354$.

12. Dla populacji z wykładniczym rozkładem czasu trwania życia rozważmy ciągły typ 20-letniego ubezpieczenia na życie i dożycie ze świadczeniem 1 zł i składką płatną przez cały okres ubezpieczenia ze stałą intensywnością. Z pewnych względów ubezpieczyciel tworzy z opóźnieniem rezerwę netto, stosując zasadę:

$${}_t\bar{V} * (\bar{A}_{x:\overline{20}|}) = \begin{cases} 0 & t \leq 2 \\ {}_{t-2}\bar{V}(\bar{A}_{x+2:\overline{20-2}|}) & 2 < t \leq 20 \end{cases}$$

Dla jakiego $t > 2$ zachodzi ${}_t\bar{V}(\bar{A}_{x:\overline{20}|}) - {}_t\bar{V} * (\bar{A}_{x:\overline{20}|}) = 0,02$, jeśli $\mu + \delta = 0,1$.

13. Osoba 30-letnia zawarła polisę ubezpieczenia terminowego na życie z terminem 20 lat na sumę 100 tys., płatną na koniec roku śmierci. Warunki polisy zobowiązują ubezpieczonego do opłaty składki raz w roku z góry, w stałej wysokości przez 20 lat. Wyznacz rezerwę (prospektywną i retrospektywną) dla takiego ubezpieczenia po 10 latach od chwili jego zawarcia, w oparciu o tablice funkcji komutacyjnych przy stopie $i = 6\%$.